

Aan de gemeenteraad van Dinkelland

Zaaknummer
1138353

Bijlagen
1

Onderwerp
Datum collegevergadering: 19 november 2024, Raadsbrief 2024 nr. 89

Verzenddatum
20 november 2024

Geachte raads- en commissieleden,

Waarover gaat deze brief?

In onze collegevergadering hebben wij gesproken over de Position Paper (PP) toekomst landelijk gebied Noordoost-Twente.

Ons besluit

In onze vergadering hebben we besloten om in te stemmen met de Position Paper toekomst landelijk gebied Noordoost-Twente, in te stemmen met de verzending daarvan aan Gedeputeerde en Provinciale staten Overijssel, uiterlijk 26 november a.s. en u als raad middels deze raadsinformatiebrief te informeren over de position paper landelijk gebied Noordoost-Twente en het doel ervan.

Toelichting

In de PP toekomst landelijk gebied Noordoost-Twente vragen wij als vier gemeenten Noordoost-Twente aandacht voor de volgende onderwerpen.

1. Grondmobiliteit is cruciaal voor de gewenste transitie. Het huidige provinciaal grondbeleid heeft verwerving voor natuur als primair doel maar dat kan een negatief effect hebben op het verbeteren van de waterkwaliteit en draagt niet bij aan kansen voor de blijvende agrariërs om te kunnen extensiveren. We zien dat door het generieke beleid landbouwbedrijven stoppen, maar de gronden niet beschikbaar komen voor blijvende bedrijven in de omgeving. Gronden blijken logischerwijze verpacht te worden aan de hoogste bieder, veelal akkerbouwers en siertelers, ook van buiten deze streek. In die gevallen verdwijnt blijvend grasland. Een ander gevolg is dat dit vaak teelten oplevert die een averechtse effect sorteren omdat hier veelal (niet-biologische) gewasbeschermingsmiddelen gebruikt worden die een negatief effect kunnen hebben om de kwaliteit van bodem, water en natuur. Sommige van die teelten tasten ook de kwaliteit van ons Twentse landschap aan. In het kader van het algemeen belang (volksgezondheid, agrarisch perspectief, milieu, water, bodem) en de inspanningen die verricht worden om de water- en bodemkwaliteit en biodiversiteit te verbeteren is dit onwenselijk.

Bij vrijwillige kavelruil zal naast de agrarische sector ook gekeken moeten worden naar hoe andere opgaven in een gebied verder geholpen kunnen worden.

We dringen aan op een grondstrategie voor Noordoost-Twente, in samenwerking met de provincie en het waterschap die aansluit bij de 3x3 aanpak. We zullen de grondposities van de verschillende overheden, waar nodig, moeten zien te verbinden. En verkend moet worden of/hoe meerjarige pacht ingezet kan worden om agrariërs die door willen gaan, de kans te bieden te extensiveren en tevens de waterkwaliteit te laten verbeteren. Daarbij moet ook onderzocht worden hoe gronden gebiedsgericht ter beschikking gesteld kunnen worden aan agrariërs met ambitie en perspectief en tegelijkertijd rekening gehouden kan worden met het Didam arrest.

2. We stellen een integrale gebiedsambitie Noordoost-Twente op om aan te geven hoe complex en ingrijpend de opgaven voor Noordoost-Twente zijn, om meer impact te hebben in dit grote speelveld en om beter keuzes te kunnen maken in de veelheid van ontwikkelingen. Deze gebiedsambitie zal zich baseren op onder andere de agrarische gebiedsanalyses die in de vier gemeenten worden/zijn uitgevoerd en bestaand beleid.
3. Onze stroomgebieden en beekdalen vormen een wezenlijk kenmerk van ons gebied en derhalve een belangrijk kader (Kaderrichtlijn Water KRW) voor vraagstukken en kansen in het gebied. Wij pleiten ervoor dit kader te benutten om zo veel mogelijk kansen en andere vraagstukken eraan te koppelen, zowel kwantitatief als kwalitatief. We zetten daarom in op een stevige link met het Twents Waternet, waarin alle relevante partijen rond water (provincie, gemeenten, waterschap en Vitens) zijn vertegenwoordigd.
4. We grijpen grote projecten aan als vliegwielen voor transitie Denk daarbij aan onder meer de volgende projecten en onderzoeken (in willekeurige volgorde):
- Natura2000 gebieden als AVAS, Bergvennen, Lemselermaten en Springendal.
 - Koploperproject toekomstbestendige (landbouw in) Beekdalen
 - Koploperproject ManderEsch
 - Koploperproject Oud Ootmarsum
 - Koploperproject Beuningen
 - KRW project Geelebeek à (als opstap voor) verbetering extensivering landbouw / landbouw-structuurverbetering, verbeteren watersysteem/klimaat adaptieve maatregelen, NNN.
 - KRW-project Tilligterbeek à koppelen aan NNN en onderdeel van blauw groene dooradering, bebossingsstrategie, landbouwbedrijf kopen, inzet voor gecontroleerde extensivering landbouw.
 - KRW Herinrichting Beneden-Dinkelgebied/NNN.
 - Zijbeken Dinkel (WKW/NNN).
 - Beeksystemen omgeving Weerselo en Geesteren (KRW) als onderdeel van groenblauwe dooradering, beheervergoedingen, 50 tinten groen) / cascobeleid Noaberkracht.
 - Ontwikkeling / sturing op extensivering (landbouwgrond inzetten voor overblijvende landbouw).
 - Het nog te verschijnen onderzoek van de WUR naar beekdalen en de effecten van derogatie
 - De Natura 2000 Natuurdoelanalyses
 - Programma Natuur fase 2.
5. Gezien de stapeling van opgaven in ons gebied, is het noodzakelijk dat de voor transitie beschikbare provinciale middelen naar rato beschikbaar komen voor Noordoost-Twente, om zo kansen te kunnen benutten, projecten te kunnen voortzetten en meerdere kleine gebiedsprocessen te laten ontstaan. Denkbaar is een percentage van de verschillende provinciale financieringsbronnen (zowel op het gebied van de agrarische sector als van natuur en leefbaarheid) aan gebieden te koppelen, uiteraard voorzien van doelstellingen. Het is dus noodzakelijk dat die middelen breder dan alleen voor koploperprojecten kunnen worden ingezet.
6. We blijven inzetten op het versterken van ons netwerk en de verbinding met het gebied. Zo zetten we (inloop)sprekuren PPLG in gewijzigde vorm en frequentie voort, maar nu met een meer gemeentelijke insteek en een bredere doelgroep. Het label PPLG laten we los. Het zo goed en objectief mogelijk informeren van onze inwoners is immers van groot belang. We blijven de boodschap uitdragen dat wettelijke doelen wel gehaald moeten gaan worden en dat veranderingen onontkoombaar zijn. Of we het wel of niet eens zijn met die wettelijke doelen, is daarbij irrelevant. Het overstijgend belang is de leefbaarheid van onze gemeenten; de daarin gelegen kleine kernen en een vitaal en mooi buitengebied met kwalitatief hoogwaardige natuur dat ook voor toekomstige generaties en gebruikers behouden blijft.
7. Waar zich kansen aandienen voor gecombineerde, integrale opgaven, kijken we of we ondanks alle beperkingen toch tot kleine, integrale gebiedsprocessen kunnen komen. Kleine stappen kunnen uiteindelijk tot grote veranderingen leiden. We werken integraal samen en stemmen beleid af met onze huidige gebiedspartners zoals het waterschap, de provincie, vertegenwoordigers de agrarische sector en van TBO's (zoals het gebiedsteam en gebiedstafels). De vlag waaronder we dat doen is niet zo relevant. We hebben een gemeenschappelijk belang. Onze manier van werken en de stappen die we kunnen zetten, inclusief successen, sluiten aan bij de gewenste gebiedsgerichte aanpakken samen met alle partners. Hiervoor zijn de beschikbaarheid van een gebiedsregisseur met ondersteuning en het in stand houden van de bestaande overlegstructuren essentiële voorwaarden.
8. Voor beweging en verandering, is het belangrijk om te blijven inspireren, informeren en faciliteren. Daartoe zullen we kennis en goede voorbeelden moeten delen. Dat doen we onder andere door informatie- of netwerkbijeenkomsten met specifieke doelgroepen te organiseren.

9. Stoppende boeren moeten bijtijds en zo goed mogelijk ondersteund worden zodat recht gedaan wordt aan de sociaalemotionele kant en aan landschap en omgeving maar ook dat zij ervaren dat stoppen kansen kan bieden voor henzelf maar ook voor de directe omgeving.

10. We gaan voort op de weg van het vergroten van de kwaliteit van natuur en landschap en het behouden van een toekomstbestendige agrarische sector. Het is belangrijk dat gewerkt wordt aan een duurzaam systeem van langjarige vergoedingen voor het beheer van groenblauwe dooradering. Met de Stichting Groenblauwe Diensten staat een geschikt systeem klaar waar we als gemeenten Noordoost-Twente ook financieel in participeren. We geloven erin dat natuur en agrariërs geen tegenstelling vormen maar elkaar juist kunnen versterken.

11. We gaan door met ambtelijke en bestuurlijke gesprekken en bedrijfsbezoeken. Daarbij hebben we oog voor de brede opgaven en belangen, en dus ook de belangen van andere gebiedsbewoners (niet agrarisch).

12. We blijven met de betrokkenen opzoek naar passende, economische verdienmodellen in het buitengebied en initiëren beleidsruimte om daarin te faciliteren.

Wat is nu dus nodig?

Als we in Noordoost-Twente recht willen doen aan de hierboven genoemde opgaven en de ingenomen bestuurlijke standpunten, zullen we in ieder geval op korte termijn de volgende zaken moeten borgen:

- a. De bestaande integrale overlegstructuren zoals het gebiedsteam, de ambtelijke en bestuurlijke gebiedstafel. Over het mandaat, taken/rollen/bevoegdheden, de frequentie en samenstellingen zal nog gesproken moeten worden.
- b. De beschikbaarheid van de gebiedsregisseur met ondersteuning.
- c. Gezamenlijke inbreng van alle gebiedspartners, onder andere door de inzet van uren.
- d. Beschikbaarheid van provinciale middelen om de beweging, projecten en initiatieven te kunnen faciliteren.
- e. Een concrete uitvoeringsagenda voor de korte termijn, gebaseerd op deze PP, met concrete maatregelen om invulling te geven aan (heldere en begrijpelijke) doelen.
- f. Een gezamenlijke grondstrategie voor ons gebied.
- g. Standpunt hoe om te gaan met niet wettelijke opgaven die het gebied raken zoals de zoektocht van Defensie naar ruimte en het veilig stellen van drinkwater voor de toekomst.

Waarom deze raadsbrief?

In artikel 169, tweede lid, van de Gemeentewet staat dat wij de raad alle inlichtingen verschaffen die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft. Wij meenden er daarom goed aan te doen u van ons besluit op de hoogte te stellen. Wij stellen u voor deze raadsbrief voor kennisgeving aan te nemen.

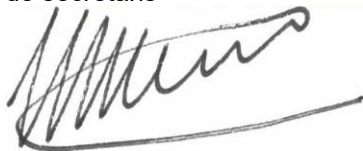
Heeft u nog vragen?

Neem dan contact op met de raadsgriffier. Deze zal uw vragen aan ons college kenbaar maken.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Dinkelland,

de secretaris

Drs. C.H.A.A. Luttkhuis

de burgemeester

J.G.J. Joosten